

Vastaus Antero Eerolan ja 13 muun valtuutetun aloitteeseen varhaiskasvatuksessa olevien yhdenvertaisesta kohtelusta ruokailussa

VD/838/00.02.00.03/2017

EL-H/SA-V/UP/RL/NJ

Antero Eerola ja 13 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki on joutunut kiusalliseen julkisuuteen varhaiskasvatuksessa tehtyjen päätösten seurauksena. Päivähoito-oikeuden rajoitukset ovat johtaneet tilanteeseen, jossa rajoitetun varhaiskasvatuksen piirissä oleville lapsille ei ole tarjottu aamupalaa.

Tilannetta yritettiin paikata sillä, että välipalasta olisi peritty maksuja. Vasta kun sosiaali- ja terveysministeriö totesi tällaisen käytännön olevan lainvastainen, kaupunki luopui suunnitelmasta.

Myöhemmin sosiaali- ja terveysministeriö on todennut, että osa-aikaisessa hoidossa oleville lapsille ei tarjota aamupalaa. Mitään estettä tälle ei kuitenkaan ole. Vantaan kaupungin ratkaisu – jonka mukaan välipalaa ei tarjota koska siihen ei ole velvoitetta – on erittäin kyseenalainen lasten yhdenvertaisuuden kannalta. Päätöksen säästövaikutus on myös mitätön.

Edellä olevan perusteella ja kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 19. pykälään viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan aloitteen:

Jatkossa Vantaan kaupunki takaa aamu- ja välipalan kaikille lastentarhassa oleville lapsille, myös niille, jotka ovat rajoitetun varhaiskasvatusoikeuden piirissä.”

Kaupunginvaltuusto 23.1.2017 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistystoimen toimiala toteaa vastauksenaan aloitteeseen seuraavaa:

Varhaiskasvatuslain (580/2015) 2 a §:n mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on muun muassa antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa.

Varhaiskasvatuslain 2 b §:n mukaan ruokailu on osa lapsen varhaiskasvatusta, ja sen on oltava tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu. Edelleen tavoitteena on, että ruoan laatu täyttää yleiset terveydelliset ja ravitsemukselliset vaatimukset ja että sitä tarjotaan riittävästi ja riittävän usein hoitopäivän pituudesta riippuen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedotteen 21.11.2016 mukaan varhaiskasvatusoikeuden muutos ei saa aiheuttaa lapselle tilannetta, jossa hän paikalla ollessaan ei saisi samaa palvelua kuin muut lapset. Neljä tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevalla lapsella on oikeus vastaaviin aterioihin ja välipaloihin kuin kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevilla lapsilla niinä aikoina, kun hän on läsnä samaan aikaan kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten kanssa.

Opetuslautakunta päätti 13.12.2016 11 §:ssä osapäiväisen varhaiskasvatuksen aamu- ja välipalan tarjoamisesta että osapäiväiseen varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella tarjotaan Vantaan varhaiskasvatuksessa hänen varhaiskasvatukseen osallistumisaikansa mukaisesti joko aamupala klo 8.00–8.30 tai välipala klo 14.00–14.30 silloin, kun hänen osapäiväinen varhaiskasvatuksensa järjestetään samassa ryhmässä kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kanssa.

Opetuslautakunnan päätös 13.12.2016 11 § osapäiväisen lapsen aamu- ja välipalan tarjoaminen varhaiskasvatuksessa perustuu edellä mainitun lain (580/2015) ja THL:n ja Valtion ravitsemuskeskuksen Syödään yhdessä -ruokasuositukset lapsiperheille oppaaseen (2016). Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen aterioiden tulee

kattaa noin kaksi kolmasosaa ja osapäiväisen varhaiskasvatuksen yhden kolmasosan lapsen päivittäisestä energiantarpeesta.

Vantaalla osapäiväiseen varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella tarjotaan hänen varhaiskasvatukseen osallistumisaikansa mukaisesti aamu- tai välipala silloin, kun hänen osapäiväinen varhaiskasvatuksensa järjestetään samassa ryhmässä kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kanssa ja hänen varhaiskasvatusaikansa ajoittuu aamu- tai välipalan tarjoamisen ajalle. Vantaan varhaiskasvatuksessa tarjotaan lapsille ne ateriat, aamu- ja välipalat, jotka sisältyvät lapsen varhaiskasvatusaikaan. Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa tarjotaan aamupala, lounas ja välipala. Osapäiväiseen varhaiskasvatukseen sisältyy lounas.

Aloitteen toteuttamisen vaikutukset ja kustannukset

Vantaan ateriapalvelut tarjoavat varhaiskasvatuksen aamupalan klo 8.00–8.30, lounaan klo 11.00–11.30 ja välipalan klo 14.00–14.30 aikaan. Tällä hetkellä aamu- ja välipalaa nauttivien osapäiväisten ruokailijoiden määrä on noin 57 lasta. Kustannusten arvioidaan olevan noin 17 213 euroa vuodessa. Laskelmassa on käytetty aamu- ja välipalan keskiarvohintaa á 1,29 euroa (alv 0%). Osapäiväisten lasten määrä on kaikkiaan 1017. Jos kaikille tarjotaan aamu- tai välipala, niin kustannukset ovat 307 109 euroa vuodessa á 1,29 euroa (alv 0%).

Vaikutukset ateriapalvelujen kustannuksiin

Mikäli aamupalan tarjoamisaikaa laajennetaan klo 8.00–9.00, merkitsee se henkilöstöresurssin lisäystarvetta iltapäivällä tapahtuvan välipalan tarjoamisen vuoksi. Tämä nostaa henkilöstökustannuksia ja näin ollen varhaiskasvatuksen ateriapalvelujen kustannuksia.

Varhaiskasvatuksen henkilöstövaikutukset

Aamupala tarjotaan klo 8.00–8.30 välisenä aikana. Suuri osa osapäiväisistä lapsista aloittaa klo 8.30. Jos heille tarjotaan aamupala, niin se tarkoittaa, että kaikkien osapäiväisten lasten tulisi aloittaa päivä klo 8.00. Osapäiväisten lasten kanssa työskentelevän täyttä työaikaa tekevän kasvatushenkilöstön tulee tällöin aloittaa työvuoronsa klo 8.00 ja työvuoro päättyy ennen klo 16.00. Osapäiväisten lasten kanssa työskentelevä henkilöstö jatkaa pääsääntöisesti työskentelyä kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kanssa, joista suuri osa on päiväkodissa klo 17.00 saakka. Työajan päättyminen puoli tuntia aiemmin aiheuttaisi henkilökunnan riittämättömyyttä iltapäivällä. Tämä merkitsisi henkilöstön huomattavaa lisäystarvetta eikä toimivaa henkilöstöratkaisua ole helposti löydettävissä.

Lapsivaikutukset

Mikäli jokaisen osapäiväisen lapsen neljän tunnin toiminta-aikaan sisältyisi lounaan lisäksi aamu- tai välipala, toiminta-ajasta käytettäisiin tällöin lähes puolitoista tuntia ruokailuun ja sen järjestelyihin. Lapsiryhmän aamu- tai välipalaan käytettävää toiminta-aikaa voitaisiin hyödyntää tarkoituksenmukaisemmin muuhun lapsiryhmän pedagogiseen toimintaan.

Edellä olevan perusteella arvioimme, että tässä vastineessa kirjattujen tekijöiden perusteella opetuslautakunnan 13.12.2016 11 §:ssä päättämä toimintatapa aamu- tai välipalan tarjoamisessa on tarkoituksenmukainen emmekä näe sen vaarantavan lasten yhdenvertaisuutta. Varhaiskasvatuksen tulosalue ei näe tarkoituksenmukaiseksi laajentaa aloitteessa esitettyä aamu- ja välipalan tarjoamista kaikille lapsille.

Kaupunginhallitus 27.2.2017 § 22

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Antero Eerolalle ja 13 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Merkittiin, että sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja muutti aloitevastausta poistamalla seuraavan lauseen: "Ateriapalvelujohtaja Pirjo Huvila-Nicklenin arvion mukaan päiväkotien aamu- ja välipalaa syövien lasten määrän kasvaessa nykyisestä, ateriapalvelujen tulee hankkia lisää astioita."

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Vantaa

Liite:

- allekirjoitettu valtuustoaloite

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätietoja:

varhaiskasvatuksen johtaja Sole Askola-Vehviläinen, p 0400 417634, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

varhaiskasvatuksen asiantuntija Ulla Packalén, p 040 7085430, etunimi.sukunimi@vantaa.fi